

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “การทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ในจังหวัดเชียงใหม่” ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคลของเกษตรกรผู้จัดทำบัญชีครัวเรือน

ตอนที่ 2 สภาพการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ตอนที่ 3 ทักษะคิดของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. ต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ตอนที่ 4 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของเกษตรกรผู้จัดทำบัญชีครัวเรือน

จากการศึกษาลักษณะส่วนบุคคลของเกษตรกรผู้จัดทำบัญชีครัวเรือน ได้แก่ เพศ อายุ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ระดับการศึกษาของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง รายได้ภายในครัวเรือน ภาระหนี้สินกับสถาบันการเงิน และแหล่งข่าวสารที่มีอิทธิพลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือน แสดงผลดังตารางที่ 1 ดังต่อไปนี้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ตารางที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคลของเกษตรกรผู้จัดทำบัญชีครัวเรือน

n = 396

ลักษณะพื้นฐาน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	251	63.4
หญิง	145	36.6
2. อายุ (ปี)		
31 - 40	42	10.6
41 - 50	164	41.4
51 - 60	190	48.0
ต่ำสุด 34 ปี	สูงสุด 59 ปี	
เฉลี่ย 49.54 ปี	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5.879 ปี	
3. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (คน)		
2	43	10.8
3	20	5.1
4	67	16.9
5	131	33.1
มากกว่า 5 คนขึ้นไป	135	34.1
ต่ำสุด 2 คน	สูงสุด 7 คน	
เฉลี่ย 3.74 คน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.276 คน	
4. ระดับการศึกษาของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง		
มัธยมศึกษาตอนต้น	29	7.3
มัธยมศึกษาตอนปลาย	96	24.2
ปวช./ปวท.	134	33.8
ปวส./อนุปริญญา	92	23.2
ปริญญาตรี	45	11.5

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลักษณะพื้นฐาน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
5. รายได้ครอบครัว (บาท)		
ต่ำกว่า 50,000	84	21.2
50,001 - 100,000	307	77.5
100,001 - 150,000	5	1.3
ต่ำสุด 40,000 บาท สูงสุด 150,000 บาท		
เฉลี่ย 60,873.74 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 12,909.78 บาท		
6. ภาระหนี้สิน		
ช.ก.ส.	255	64.4
ธนาคารอื่นๆ	68	17.2
ไม่มี	73	18.4
7. แหล่งข่าวสารที่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อการทำบัญชีครัวเรือน		
ช.ก.ส.	396	100.0

จากการศึกษาลักษณะส่วนบุคคลของเกษตรกรผู้จัดทำบัญชีครัวเรือนของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 396 ราย ดังตารางที่ 1 สามารถอธิบายรายละเอียดได้ดังนี้

เพศ เกษตรกรตัวอย่างร้อยละ 63.4 เป็นเพศชาย

อายุ เกษตรกรร้อยละ 48.0 มีอายุอยู่ในช่วง 51-60 ปี ร้อยละ 41.4 มีอายุอยู่ในช่วง 41-50 ปี และร้อยละ 10.6 มีอายุอยู่ในช่วง 31-40 ปี โดยมีอายุสูงสุด 59 ปี ต่ำสุด 34 ปี และมีอายุเฉลี่ย 49.54 ปี

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 34.1 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนมากกว่า 5 คนขึ้นไป ร้อยละ 33.1 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 5 คน และร้อยละ 5.1 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 3 คน โดยมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนสูงสุด 7 คน ต่ำสุด 2 คน และมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3.74 คนต่อครัวเรือน

การศึกษาของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง จากการศึกษาระดับการศึกษาของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง พบว่า หนึ่งในสาม มีการศึกษาอยู่ในระดับ ปวช./ปวท.

รายได้ครอบครัว เกษตรกรร้อยละ 77.5 มีรายได้ครอบครัวต่อปีอยู่ในช่วง 50,001-100,000 บาทต่อปี โดยมีรายได้สูงสุด 150,000 บาทต่อปี ต่ำสุด 40,000 บาทต่อปี และมีรายได้เฉลี่ย 60,873.74 บาทต่อปี

ภาระหนี้สิน เกษตรกรร้อยละ 64.4 มีหนี้สินกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ร้อยละ 17.2 มีหนี้สินกับธนาคารอื่นๆ และร้อยละ 18.4 ไม่มีหนี้สินกับสถาบันการเงินใดเลย

แหล่งข่าวสารที่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อการทำบัญชีครัวเรือน พบว่า แหล่งข่าวสารที่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อการทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างคือ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพการจัดทำบัญชีครัวเรือน

จากการศึกษาสภาพการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประสิทธิภาพในการทำบัญชีครัวเรือน ช่วงเวลาในการทำบัญชีครัวเรือน สถานที่ในการทำบัญชีครัวเรือน หน่วยงานที่ให้การสนับสนุนในการทำบัญชีครัวเรือน ความสม่ำเสมอของการทำบัญชีครัวเรือน การได้รับแจกสมุดบัญชีครัวเรือน การได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือน หน่วยงานที่สอนทำบัญชีครัวเรือน ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนหลังการอบรม และการให้ผู้อื่นเป็นผู้จัดบันทึกบัญชีของครัวเรือน ได้ผลดังตารางที่ 2 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 สภาพการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง

n = 396

สภาพการจัดทำบัญชีครัวเรือน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1. ประสิทธิภาพในการทำบัญชีครัวเรือน		
เคย	145	36.6
ไม่เคย	251	63.4
2. ช่วงเวลาในการทำบัญชีครัวเรือน		
เย็น	169	42.7
กลางคืน	227	57.3
3. สถานที่ในการทำบัญชีครัวเรือน		
บ้าน	396	100
4. หน่วยงานที่ให้การสนับสนุนในการทำบัญชีครัวเรือน		
ธ.ก.ส.	396	100
5. ความสม่ำเสมอของการทำบัญชีครัวเรือน		
ทุกวัน	93	23.5
1 ครั้ง/สัปดาห์	121	30.6
3 ครั้ง/สัปดาห์	130	32.8
5 ครั้ง/สัปดาห์	52	13.1

ตารางที่ 2 (ต่อ)

สภาพการจัดทำบัญชีครัวเรือน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
6.การได้รับแจกสมุดบัญชีครัวเรือนจาก ช.ก.ส.		
ได้รับ	396	100
7.การได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการทำบัญชีครัวเรือนจาก ช.ก.ส.		
เคย	396	100
8.หน่วยงานที่สอนทำบัญชีครัวเรือน		
ช.ก.ส.	396	100
9.ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนหลังการอบรม		
เข้าใจและสามารถนำไปปฏิบัติได้	216	54.5
เข้าใจแต่นำไปปฏิบัติไม่ได้	180	45.5
10.บุคคลที่เป็นผู้จดบันทึกบัญชีของครัวเรือน		
ตนเอง (ผู้ตอบแบบสอบถาม)	186	47.0
คู่สมรส	163	41.1
บุตร	47	11.9

จากตารางที่ 2 การศึกษาสภาพการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง พบว่า เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 36.6 มีประสบการณ์ในการทำบัญชีครัวเรือนมาก่อน ร้อยละ 63.4 ไม่มีประสบการณ์ในการทำบัญชีครัวเรือนมาก่อน ร้อยละ 42.7 ใช้ช่วงเวลาเย็นในการทำบัญชีครัวเรือน ร้อยละ 57.3 ใช้ช่วงเวลากลางคืนในการทำบัญชีครัวเรือน เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดใช้บ้านเป็นสถานที่ในการทำบัญชีครัวเรือน ได้รับการสนับสนุนจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ช.ก.ส.) ในการทำบัญชีครัวเรือน ร้อยละ 32.8 บันทึกบัญชีครัวเรือน 3 ครั้ง/สัปดาห์ ร้อยละ 30.6 บันทึกบัญชีครัวเรือน 1 ครั้ง/สัปดาห์ ร้อยละ 23.5 บันทึกบัญชีครัวเรือนทุกวัน ร้อยละ 13.1 บันทึกบัญชีครัวเรือน 5 ครั้ง/สัปดาห์ เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดได้รับแจกสมุดบัญชีครัวเรือนจาก ช.ก.ส. ได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนจาก ช.ก.ส. ได้รับการ

สอนทำบัญชีครัวเรือนจากพนักงาน ธ.ก.ส. ร้อยละ 54.5 เข้าใจและสามารถนำไปปฏิบัติได้ ร้อยละ 45.5 เข้าใจแต่นำไปปฏิบัติไม่ได้ บุคคลที่เป็นผู้จัดบันทึกบัญชีของครัวเรือน พบว่า ร้อยละ 47.0 เกษตรกรตัวอย่างเป็นผู้จัดบันทึกบัญชีของครัวเรือนเอง ร้อยละ 41.1 ให้คู่สมรสเป็นผู้จัดบันทึกบัญชีครัวเรือนให้ และร้อยละ 11.9 ให้บุตรเป็นผู้จัดบันทึกบัญชีครัวเรือนให้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ทัศนคติของเกษตรกรลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

(ธ.ก.ส.) ต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือน

การศึกษาทัศนคติของเกษตรกรลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือน มีรายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ทัศนคติของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. ต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือน

n = 396

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย
1. เกษตรกรมีความจำเป็นต้องทำบัญชีครัวเรือน	4.58	0.68	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2. การทำบัญชีครัวเรือนทำให้ท่านมีเงินออมมากขึ้น	4.54	0.723	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3. ความยากในการทำบัญชีครัวเรือนทำให้ท่านไม่ อยากทำบัญชีครัวเรือน	3.92	0.875	เห็นด้วย
4. การทำบัญชีครัวเรือนทำให้ท่านสามารถวางแผน ชำระหนี้ ธ.ก.ส. ตรงตามเวลาที่กำหนด	4.57	0.703	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
5. การได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส. อย่าง สม่ำเสมอจะทำให้ท่านคิดอยากจะทำบัญชีครัวเรือน มากขึ้น	4.62	0.615	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
6. การได้รับความช่วยเหลือจาก ธ.ก.ส. ทำให้การทำ บัญชีครัวเรือนเป็นเรื่องที่ง่ายขึ้น	3.97	0.895	เห็นด้วย
7. การได้รับการอบรมจาก ธ.ก.ส. ทำให้ท่านเข้าใจการ ทำบัญชีครัวเรือนและนำไปปฏิบัติได้	4.54	0.83	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
8. การทำบัญชีครัวเรือนทำให้ท่านทราบรายละเอียด รายได้-รายจ่ายของครอบครัวในแต่ละเดือน	4.57	0.689	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
9. การทำบัญชีครัวเรือนทำให้ท่านมีชีวิตและความ เป็นอยู่ดีขึ้น	4.55	0.693	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
10. การทำบัญชีครัวเรือนทำให้ท่านสามารถวางแผนการเพิ่มรายได้/ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นได้	4.52	0.731	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตารางที่ 3 (ต่อ)

n = 396

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย
11. การทำบัญชีครัวเรือนทำให้ท่านมีการใช้จ่ายอย่างรอบคอบและไม่ฟุ่มเฟือย	4.52	0.8	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
12. การทำบัญชีครัวเรือนทำให้ท่านสามารถปฏิบัติตัวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงได้	4.61	0.657	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
รวม	4.46	0.741	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

หมายเหตุ

ค่าคะแนนเฉลี่ย	4.21-5.00	คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ค่าคะแนนเฉลี่ย	3.41-4.20	คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วย
ค่าคะแนนเฉลี่ย	2.61-3.40	คะแนน	หมายถึง	ไม่มีความเห็น
ค่าคะแนนเฉลี่ย	1.81-2.60	คะแนน	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
ค่าคะแนนเฉลี่ย	1.00-1.80	คะแนน	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

จากตารางที่ 3 การศึกษาทัศนคติของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. ต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนแบ่งออกเป็น 12 ประเด็น ซึ่งพบว่า ประเด็นที่เกษตรกรมีทัศนคติในระดับที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง คือ เกษตรกรมีความจำเป็นต้องทำบัญชีครัวเรือน การทำบัญชีครัวเรือนทำให้มีเงินออมมากขึ้น การทำบัญชีครัวเรือนทำให้สามารถวางแผนชำระหนี้ ธ.ก.ส. ได้ตรงตามเวลาที่กำหนด การได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส. อย่างสม่ำเสมอจะทำให้คิดอยากจะทำบัญชีครัวเรือนมากขึ้น การได้รับการอบรมจาก ธ.ก.ส. ทำให้เข้าใจการทำบัญชีครัวเรือนและนำไปปฏิบัติได้ การทำบัญชีครัวเรือนทำให้ทราบรายละเอียด รายได้-รายจ่ายของครอบครัวในแต่ละเดือน การทำบัญชีครัวเรือนทำให้มีชีวิตและความเป็นอยู่ดีขึ้น การทำบัญชีครัวเรือนทำให้สามารถวางแผนการเพิ่มรายได้/ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นได้ การทำบัญชีครัวเรือนทำให้มีการใช้จ่ายอย่างรอบคอบและไม่ฟุ่มเฟือย และการทำบัญชีครัวเรือนทำให้สามารถปฏิบัติตัวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงได้ ส่วนประเด็นที่เกษตรกรมีทัศนคติในระดับที่เห็นด้วย คือ ความยากในการทำบัญชีครัวเรือนทำให้ไม่อยากทำบัญชี

ครัวเรือน และการได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ ช.ก.ส. ทำให้การทำบัญชีครัวเรือนเป็นเรื่องที่ง่ายขึ้น โดยภาพรวม พบว่า เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

4.1 ปัญหาอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

การศึกษาปัญหาอุปสรรคของเกษตรกรลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือน พบว่าเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างมีปัญหาอุปสรรคในด้านต่างๆ ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ปัญหาอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

n = 396

ประเด็นปัญหา	ระดับความคิดเห็น		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย
1. เกษตรกรผู้ทำบัญชีครัวเรือนขาดประสบการณ์ในการทำบัญชีครัวเรือน	4.62	0.624	มีปัญหาอุปสรรคมากที่สุด
2. ขาดแหล่งข้อมูลจากภาครัฐและเอกชนในการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการทำบัญชีครัวเรือน	4.55	0.719	มีปัญหาอุปสรรคมากที่สุด
3. ขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการทำบัญชีครัวเรือน	4.52	0.797	มีปัญหาอุปสรรคมากที่สุด
4. การทำบัญชีครัวเรือนมีความยุ่งยากและทำให้เสียเวลา	4.51	0.787	มีปัญหาอุปสรรคมากที่สุด
5. ขาดการช่วยเหลือ แนะนำ จากเจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส. ในการจัดบันทึกบัญชีครัวเรือน	4.53	0.713	มีปัญหาอุปสรรคมากที่สุด
6. มีภารกิจที่ต้องรับผิดชอบมาก ทำให้ไม่สามารถจัดบันทึกบัญชีครัวเรือนได้	3.05	0.722	มีปัญหาอุปสรรคปานกลาง
7. ขาดสถานที่ที่เอื้ออำนวยต่อการจัดบันทึกบัญชีครัวเรือน	2.12	0.723	มีปัญหาอุปสรรคน้อย
รวม	3.99	0.726	มีปัญหาอุปสรรคมาก

หมายเหตุ

ค่าคะแนนเฉลี่ย	4.21-5.00	คะแนน	หมายถึง	มีปัญหาอุปสรรคมากที่สุด
ค่าคะแนนเฉลี่ย	3.41-4.20	คะแนน	หมายถึง	มีปัญหาอุปสรรคมาก
ค่าคะแนนเฉลี่ย	2.61-3.40	คะแนน	หมายถึง	มีปัญหาอุปสรรคปานกลาง
ค่าคะแนนเฉลี่ย	1.81-2.60	คะแนน	หมายถึง	มีปัญหาอุปสรรคน้อย
ค่าคะแนนเฉลี่ย	1.00-1.80	คะแนน	หมายถึง	มีปัญหาอุปสรรคน้อยที่สุด

จากตารางที่ 4 การศึกษาปัญหาอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งประเด็นปัญหาอุปสรรคออกเป็น 7 ประเด็น ได้แก่ (1) เกษตรกรผู้ทำบัญชีครัวเรือนขาดประสบการณ์ในการทำบัญชีครัวเรือน (2) ขาดแหล่งข้อมูลจากภาครัฐและเอกชนในการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการทำบัญชีครัวเรือน (3) ขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการทำบัญชีครัวเรือน (4) การทำบัญชีครัวเรือนมีความยุ่งยากและทำให้เสียเวลา (5) ขาดการช่วยเหลือ แนะนำ จากเจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส. ในการจัดบันทึกบัญชีครัวเรือน (6) มีภารกิจที่ต้องรับผิดชอบมาก ทำให้ไม่สามารถจัดบันทึกบัญชีครัวเรือนได้ (7) ขาดสถานที่ที่เอื้ออำนวยต่อการจัดบันทึกบัญชีครัวเรือน

พบว่า ประเด็นที่เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างมีปัญหาอุปสรรคในระดับมากที่สุด คือ เกษตรกรผู้ทำบัญชีครัวเรือนขาดประสบการณ์ในการทำบัญชีครัวเรือน ขาดแหล่งข้อมูลจากภาครัฐและเอกชนในการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการทำบัญชีครัวเรือน ขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการทำบัญชีครัวเรือน การทำบัญชีครัวเรือนมีความยุ่งยากและทำให้เสียเวลา และขาดการช่วยเหลือ แนะนำ จากเจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส. ในการจัดบันทึกบัญชีครัวเรือน ประเด็นที่เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างมีปัญหาอุปสรรคในระดับปานกลาง คือ มีภารกิจที่ต้องรับผิดชอบมาก ทำให้ไม่สามารถจัดบันทึกบัญชีครัวเรือนได้ และประเด็นที่เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างมีปัญหาอุปสรรคในระดับน้อย คือ ขาดสถานที่ที่เอื้ออำนวยต่อการจัดบันทึกบัญชีครัวเรือน โดยภาพรวมพบว่า เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีปัญหาอุปสรรคในระดับมากต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือน

4.2 ข้อเสนอแนะในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

จากการสอบถามเกษตรกรกรลูก้า ธ.ก.ส. ในจังหวัดเชียงใหม่ ต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือน ซึ่งเป็นการให้เกษตรกรสามารถแสดงความคิดเห็นได้ ทำให้ทราบข้อเสนอแนะต่างๆ มีรายละเอียดดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ข้อเสนอแนะในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

	n = 396	
ข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. อยากให้เจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส. เข้ามาให้ความรู้และคำแนะนำต่างๆ เกี่ยวกับการทำบัญชีครัวเรือนอย่างต่อเนื่อง	354	89.40
2. อยากให้มีการจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการทำบัญชีครัวเรือนอย่างสม่ำเสมอ	298	75.25
3. อยากให้เจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส. เข้ามาส่งเสริมหรือให้การสนับสนุนการทำบัญชีครัวเรือนอย่างจริงจัง	319	80.56
4. อยากให้เจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส. ติดตามงานอย่างใกล้ชิด และคอยรับฟังปัญหาต่างๆ ในการทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกร	279	70.45

หมายเหตุ เกษตรกรสามารถเสนอความคิดเห็นได้มากกว่า 1 ความคิดเห็น

จากตารางที่ 5 การศึกษาถึงข้อเสนอแนะต่างๆ ในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง พบว่า เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 89.40 อยากให้เจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส. เข้ามาให้ความรู้และคำแนะนำต่างๆ เกี่ยวกับการทำบัญชีครัวเรือนอย่างต่อเนื่อง ร้อยละ 75.25 อยากให้มีการจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการทำบัญชีครัวเรือนอย่างสม่ำเสมอ ร้อยละ 80.56 อยากให้เจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส. เข้ามาส่งเสริมหรือให้การสนับสนุนการทำบัญชีครัวเรือนอย่างจริงจัง และร้อยละ 70.45 อยากให้เจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส. ติดตามงานอย่างใกล้ชิด และคอยรับฟังปัญหาต่างๆ ในการทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกร